

Sopimussakon tarkistuslista

► Tarkistuslista sopimuksessa määriteltyjen maksuehtojen tarkistamiseen.

Yritys:	Ryhmä/arvioija:
Tarkastelun kohde:	Päiväys:

Sopimusrikkomuksiin on syytä varautua jo sopimuksia laadittaessa. Koska kauppalaian seuraamukset ovat ankaria, on järkevää sopia osapuolten kesken sopimussakosta. Suomessa sopimussakko on yleensä luonteeltaan vahinkojen ennalta-arvio (liquidated damages) eikä rangaistus (penalty) kuten joissain maissa. Sopimussakon määrittely riittävän suureksi on yksi keino saada sopimuskumppani täyttämään velvoitteen- sa. Tarkista ainakin seuraavan listan asiat. Arviointiasteikko: kyllä = asia on kunnossa, ei = asia täytyy sel- vittää. Kirjaa perustelut, lisätiedot ja päätökset asioiden hoitamisesta erilliselle paperille tai esimerkiksi työ- välinesarjaan sisältyvälle riskienhallintatoimenpiteiden yhteenvetolomakkeelle, jotta ne eivät unohdu.

	Kyllä	Ei	Ei koske meitä
1. Teetkö aina kirjallisen sopimuksen, jossa on määritelty myös so- pimussakkolauseke?	☐	☐	☐
2. Onko sopimussakon ja muiden korvausten suhde määritelty?	☐	☐	☐
3. Tunnetko Kauppalaissa määritellyt sopimusrikkomuksen perus- teet?	☐	☐	☐
4. Onko sopimussakosta sovittu yksimielisesti osapuolten kesken?	☐	☐	☐
5. Selviääkö sopimuksesta, onko sopimussakon perustana tavaran koko arvo vai virheellinen/viivästynyt osa?	☐	☐	☐
6. Onko viivästyssakon määrä kultakin viivästysajanjaksolta määri- teltty?	☐	☐	☐
7. Onko sopimussakon enimmäismäärä määritelty?	☐	☐	☐
8. Onko määritelty, miltä viivästysajanjaksolta sakko lasketaan?	☐	☐	☐
9. Onko sakon maksutapa määritelty?	☐	☐	☐
10. Onko sakon maksamisajankohta määritelty?	☐	☐	☐
11. Onko selvitetty, milloin sakko erääntyy maksettavaksi?	☐	☐	☐
12. Onko sopimussakon kohtuullistamis- ja sovittelumahdollisuudet selvitetty?	☐	☐	☐
13. Onko selvitetty muiden korvausten vaatimismahdollisuus, jos va- hingon määrä on sopimussakkoa suurempi?	☐	☐	☐

Lisätietoja:

1. Sopimukseen kannattaa määritellä sopimussakkolauseke siltä varalta, että sopimuskumppani rikkoo sopimusvelvoitteitaan eli toimittaa virheellistä/ viivästynyttä tavaraa, laiminlyö maksun suorittamisen tai maksaa tuotteen virheellisesti tai viivästyneenä.
2. Sopimussakon lisäksi yritys voi joutua maksamaan sopimusrikkomuksen perusteella myös muita korvauksia, ellei asiasta ole erikseen sovittu. Myyjän kannattaa kirjata sopimukseen selvästi, ettei aiheutuneesta vahingosta koidu yritykselle sopimussakon lisäksi muuta maksettavaa.
3. Ellei sopimussakosta ole erikseen sovittu, sopimusrikkomuksen seuraamukset tulkitaan Kauppalaain säännösten mukaan (KL 67§). Tällöin sopimusrikkomuksen vuoksi suoritettava **vahingonkorvaus käsittää korvauksen kuluista, hinnanerosta, saamatta jääneestä voitosta sekä muusta välittömästä tai välillisestä vahingosta, joka sopimusrikkomuksesta on aiheutunut.**

Välillisiä vahinkoja ovat:

- Vahingot, jotka johtuvat tuotannon tai liikevaihdon vähentymisestä tai keskeytymisestä
 - Muut vahingot, jotka johtuvat siitä, ettei tavaraa voida käyttää tarkoitetulla tavalla
 - Voitot, jotka ovat jääneet saamatta sen vuoksi, että sopimus sivullisen kanssa on rauennut tai jäänyt täyttämättä oikein
 - Vahingot, jotka johtuvat muun omaisuuden kuin myydyin tavarain vahingoittumisesta
 - Muut samankaltaiset ,vaikeasti ennakoitavat vahingot.
4. Myyjän ja ostajan etuja palvelevat usein erityyppiset lausekkeet, mutta parasta on pyrkiä molempia osapuolia tyydyttävään sakkolausekkeeseen. Myyjän kannalta on järkevää rajoittaa seuraamukset vain sopimussakkoon ja rajata muut korvaukset pois.
 5. Määrittele tarkasti, mikä kauppahinnan osa on sakon laskemisen perusteena. Onko sakon määräytymisperuste koko tuotteen arvo vai ainoastaan virheellinen osa?
 6. Määrittele selkeästi, mikä on sopimussakon määrä kultakin ajanjaksolta (esim. xx mk / vko).
 7. Määrittele sakko yksiselitteisesti lukuina eli onko kyseessä esim. prosentti- vai markkaperusteinen laskutapa. Ilmoita myös sakon enimmäismäärä selkeästi (esim. x % kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin max xx%)
 8. Määrittele sakkolausekkeessa lasketaanko viivästyssakko alkavalta vai täydeltä viivästysajanjaksolta (esim. alkavilta vai täysiltä viikoilta).
 9. Sakko voidaan maksaa käteiskorvauksen lisäksi myös esim. hinnanalennuksena.
 10. Selvitä, mistä maksuerästä hyvitys/alennus annetaan. Jos hyvitys maksetaan erillisenä korvauksena, määrittele miten ja milloin tämä maksu suoritetaan.
 11. Selvennä sakkomaksun erääntymisperusteet.
 12. Ota selvää, milloin sopimussakkoa voidaan kohtuullistaa. Onko sopimussakko esimerkiksi kohtuuttoman suuri sopimusrikkomukseen tai maksajan varallisuuteen nähden? Tuomioistuimissa voidaan sopimussakon lisäksi
 13. Selvitä, onko vahinkoa kärsineellä oikeus saada muita korvauksia sopimussakon lisäksi, jos vahingon määrä on suurempi kuin sopimussakko.